

WILHELM
PETERSON-BERGER
1867-1942

Ur Fridolins lustgård
för röst och piano/*for voice and piano*

Häfte II/*Book II*

Emenderad utgåva/*Emended edition*

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 499–501/Edition nos 499–501
2014
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-010-1

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Herr Ollondal.

Ömsom stolt och drömmande. $\text{♩} = 116$.

Wilh. Peterson - Berger.

Sång.

Piano.

Herr Ol - lon - dal, träd ut i - från ditt slott! Din
 jord är grön och hennes tak är blått. På al - la re - nar blommar hästhofs - ör - ten,
 gökskällans lud - na klocka ljud - löst går, den spä - da säl - gen vaknar och för -
 står sin na - ken - het och gör sig gyll - ne skör - ten. Gå
 ut och njut af markens ble - ka vår!

f *mf*
Herr Ol - lon - dal, träd ut i - från ditt slott! De

p *f* *p*

Red. *

gam - la lin - dar skju - ta ny - a skott och su - sa öf - ver parkens färska näss - lor:

mf *p*

Red. *

p *pp*
Ån, gode her - re, lef - va du och vi! I snåren prass - la

pp *ppp*

Red. *

p
has - selnöss och vässlor, och kvallens vind är full af sva - ne - skri.

p *pp*

Red. *

f
Herr Ol - lon - dal, nu stån - dar vå - ren full, nu

mp *f*

Red. *

tan - da vif - vor hvarje äng i gull. *p* Sä g, minns du än små vägar - na kring tor - pen,

där un - ga hjor - ten lik du ströf - vat vig? *mp* Minns du allt kvin - - no -

flad - dret på din stig, då blondt och svart, som

lär - - kan och som kor - - pen, med *p* vår - - - ligt ving - - flax

mf kret - sa - de kring dig? *f* Herr

mf
Ol - lon dal, du drö - jer i ditt slott. Din stol är mjuk, ditt gam - la vin är godt; och

f
vaknar du, när vårens härtåg dra - ger med y - stert rop en natt ditt hus förbi,

pp
så är det blott din ar - ga höst - po - da - ger som så - ger till att

än den sit - ter i. *p* Då skymtar det, o her - re, vid din

knut. Det dröms i nat - ten som det drömts för - ut,

och käck och sen - fullt ung din son be - trä - der de

gamla vå - rens vä - gar själf du gått, och när du murk - nar

i ditt skum - ma slott som lin - den blött och nött af tu - sen

vä - der, är han den gam - la stam - mens fri - ska skott.

På värdshuset Kopparflöjeln.

Med humor; ej för lifligt. ♩. = 72.

Sång. *ff* *mf* *Red.* *

Vin - dra-garn som en

vall-mo står i svar-ta käl-lar - glug-gen, och gult som mo-gna bjug - gen i fön-stret skymtar

Red. *

flickans hår. Och än har sö-derns Bacchus must för nordens ra-ska

f *mp* *mf* *p.* *Red.* *

säl-lar, och än har lif - vet ung-doms-lust och å - ret ljum-ma kväl - lar.

mf *f* *Red.* *

Hvar dun - kel tim - me fly - ger rapp och luf - tig som en

p *p* *Red.* *

lä - der-lapp i - ge - nom nej - den, vin - gårds glad med al - la sin - na dun - gars blad och

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

rönn på ber-gets häl - lar, och sun - nan blan - dar sin mu - sik i

p *mf* *pp* trem.

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

sån - gen, yr och Bell - mans - lik:

f *mf* *f* - *p*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Poco più lento.

Af - ton - stjärnan på fä - stet prunkar.

p dolce *pp*

Ped. *

Upp, I brö - der vid fat och bun - kar! Låt oss lef - va som gla - da mun - kar,

cresc. *cresc.*

Ped. * Ped. * Ped. *

tap - pa vår tun - na, klap - pa vår nun - na: vin och kär - lek i dju - - - pa

Tempo I.

klun - kar. Det står en flö - jel på vårt hus och

gnyr mot nattens vä - der. När stjärtens hög - sta fjäder be - rörs af

mor - gon - rod - nans ljus, — då vän - der han sin kam åt nord, men stjär - ten spotskt mot

sö - der och kra - xar sträf - va lystringsord för salens duf - na brö - der.

f
Gal ut i stor-men, kop-par-tupp! I Bac-chi män, stån upp, stån upp

ur e-der si-sta y-ras rus och slån i skärf-vor ed-ra krus mot dag, som frosthårdt

mf glö - - - - - der. *piu f* Här lyk-tar lek och som-mar-tid och

klar och strängtar hö-sten vid, och klar och strängtar hö -

- sten vid, *fff*

En madrigal.

Ömsom spefullt och patetiskt. ♩ = 92.

Sång.

Piano.

mp *poco a piacere* *p*

Ped. *

Nu vill jag sit - ta på sväl - lan - de tuf - va, spot - ta fi - o - len på

rit. *a tempo* *mp*

Ped. *

hal - sen och skrufva, drif - ven och lärd i mitt sån - ga - re - kall. Kvinn - kön, du ljuf - va,

mf *f* *mf* *f*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

hör en för - tju - san - de, ny ma - dri - gal!

p *mp* *p*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Sjög jag om vår-lek som ynglin-gar gö-ra,

p *f* *p* *mf*

Ad. * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* *

vän-de du till mig ditt ro-si-ga ö-ra,

p. *mf*

Ad. * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* * *Ad.* *

log så huldsa-ligt och utbrast: Så sött!

p *mf*

Sjög jag på all-var ur bru-san-de lun-ga,

f *m.s.* *3* *segue*

f *Ad.* *

man-ligt som stor-men och li-del-sen sjun-ga,

Ad. *

strax var du lom-hörd och lik-nöjd och trött.

Vi - da jag drog genom kär-lekens ri - ken. Vål-di-ga val-lar och ga-pan-de

di - ken sprängde jag öf-ver med blo-det i svall. Stod jag vid mu-ren och

knäpp-te på lu-tan, såg jag för kla-radt ditt an-let vid ru-tan,

hör - de de sa - - - li - ga tå - - - rarnas

fall. Gick jag till por-ten och slog på dess brä-der,

mp *p*

* *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.*

glän - tan-de kom du i sval - lan-de klä - der,

f *p.* *mf*

* *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.* * *ped.* *

hvis-ka-de: "Kys mig, men sen får du gå."

p. *mf*

Bad jag dig ut - gå i ä - - - ra och föl - - - ja

f *m.s.* *3* *3* *segue*

ped. * *stille* * *stille* * *stille* *

mo - - - digt min färd of - - ver he - - dar och böl - - ja,

ped. * *stille* * *stille* * *ped.* * *ped.*

gret du: "Ack ja" men du kom ej an-då.

p *f*

* *Red.* *

Drab-be mig skam om ej sjä - len mig brän - - - de rent som Guds eld, då jagsjöng och be -

f *mf*

* *Red.* *

kän - - - de dig hvad mitt hjär - ta haft star-kast och störst!

mf *f*

Red.

Dyr-ka - de kvinnön, hur vill du nu ha det? Kling-klang och narrspel? Det

mp *p* *mf*

tun - na - ste spa - det släc - - ker be - kvam - ligt din lå - - -

mf *p* *mf* *pp*

Red. *

- - gan - de törst. *ritard.* *a tempo*

* *rit.* * * *rit.* *

mp
Nu är det vår-tid och

p *f* *p*

en-sam jag sit-ter, try-cker mitt spelverk mot hjär-ta som spritter. E - va, din sån-ga-re

p *f* *p*

rit. *

går till sitt kall. Hör, om du git-ter, hör min för-tju-sande vår-madri-gal. *mp*

mf *f* *p* *mp*

rit. * *rit.* * *rit.* * * *rit.* *

f

f

rit. * *rit.* * *rit.* * *rit.* * *rit.* * *rit.* * *rit.* *

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Bergers gärning är inte lätt att sammanfatta: tonsättare, musikkritiker och skriftställare, operaregissör och librettoförfattare, översättare och idealistisk filosof. Till svårigheterna bidrar också att hans gärning bildar en odelbar helhet – Peterson-Berger var en idédriven personlighet som ville verka i enlighet med sina idéer, men också föra ut dem i musik och skrift. Han var på sin tid en av landets mest omtalade musikpersoner, där hans egna musikaliska verk bidrog till hans rykte, men ändå stod efter hans engagerade musikkritik som grund till hans ryktbarhet.

Wilhelm Peterson-Berger föddes 1867 i Ullånger (mellan Härnösand och Örnsköldsvik) av föräldrar med dalsländsk härstamning. Han hade tidigt drömmen om att bli tonsättare. Peterson-Berger studerade vid Musikkonserveriet i Stockholm 1886–89, fortsatte med studier i Dresden 1889–90. Åter i Sverige var han musiklärare i Umeå och ledare för stadens musiksällskap 1890–92. Han återvände till Dresden, där han undervisade i musikämnen 1892–94. 1896 blev han musikkritiker i *Dagens Nyheter*, vilket fram till 1930 skulle bli hans fasta syssla vid sidan av komponerandet. Efter sin kritikertid flyttade han för gott till Sommarhagen på Frösön, där han redan 1914 låtit bygga sig ett hus av närmast skulpturalt slag. När dagskritikens snabba rytm inte längre pressade honom, kunde han mer koncentrerat skriva annat, men också komponera. Wilhelm Peterson-Berger avled i sitt jämtländska hem 1942, 75 år gammal.

Tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger lämnade efter sig en både stor och varierad produktion. Hans verk i större format (de fem symfonierna *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ättnam*, *Holmia* och *Solitudo* samt de fem musikdramatiska verken *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* och *Adils och Elisiv*) är starkt präglade av hans kulturfilosofiska tänkande och var därför viktiga manifestationer från Peterson-Bergers sida. I Wagners anda skrev han själv operatexterna. Men paradoxalt nog har några av hans smärre verk fått störst spridning, pianostycken som samlingen *Frösöblomster* och körsånger som ”Stemning” och ”Killebukken”. Som sångtonsättare förenade Peterson-Berger sitt skickliga melodiskapande med en märkbar känsla för texters kvaliteter. Resultatet blev solosånger som tillhör de allra mest uppskattade.

Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquists, Stockholm, Abr. L. 3484.

På omslaget står: ”Ur Fridolins lustgård / Dikter af E.A. Karlfeldt / Tonsatta för en röst och piano af / W. Peterson-Berger / (Svensk lyrik) / (Ny serie) / Häft 2-4 / 2:dra häftet / 1. Herr Ollondal / 2. På värdshuset Kopparflöjeln / 3. En madrigal / Stockholm / Abr. Lundquists Kongl. Hof-Musikhandel”.

Tillkomstår: 1902..

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Berger is a hard man to define: composer, music critic and author, opera director and librettist, translator and idealist philosopher. To compound matters, his achievements go to make up an indivisible whole – Peterson-Berger was driven by ideas and sought not only to work in accordance with them but also to express them in his music and writings. He was one of the country's most talked-about music personages of his time, with a reputation that rested not only on his compositions but also, and primarily, on his dedication to the art of music criticism.

Wilhelm Peterson-Berger was born in 1867 in Ullånger (between Härnösand and Örnsköldsvik) to parents of Dalsland extraction, and had dreamed of being a composer from a young age. He studied at the Musikkonservatoriet (the Royal Conservatory of Music in Stockholm) from 1886 to 89, continuing his studies in Dresden from 1889 to 90. Back in Sweden, he became a music teacher in Umeå and head of the town's music society, a position he held until 1892, when he returned to Dresden to teach music for two years. In 1896 he became a music critic for *Dagens Nyheter*, which would remain his main permanent occupation alongside composing until 1930. On retiring as a critic he moved for good to Sommarhagen on Frösön, where he had had a house built of almost sculptural design back in 1914. When the fast pace of the daily critic no longer suited him, he was able to concentrate on other kinds of writing as well as composing. Wilhelm Peterson-Berger died in his Jämtland home in 1942 at the age of 75.

The composer Wilhelm Peterson-Berger left behind a large and varied catalogue. His grander-scale works (the five symphonies *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* and *Solitudo* and the five music dramas *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* and *Adils och Elisiv*) are profoundly informed by his cultural philosophy and were therefore important manifestations on his part. In true Wagnerian spirit he wrote his own librettos. Paradoxically, however, some of his minor works are his most widely known, including piano pieces such as the collection *Frösöblomster* and choral songs such as 'Stemning' and 'Killebukken'. As a vocal composer, Peterson-Berger unified his melodic skills with a remarkable feel for textual quality to produce solo songs that are amongst the most popular of all.

Gunnar Ternhag
Trans. Neil Betteridge

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emended editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes.

Originally published by Abr. Lundquists, Stockholm, Abr. L. 3484.

Text on the front page: "Ur Fridolins lustgård / Dikter af E.A. Karlfeldt / Tonsatta för en röst och piano af / W. Peterson-Berger / (Svensk lyrik) / (Ny serie) / Häft 2-4 / 2:dra häftet / 1. Herr Ollondal / 2. På värdshuset Kopparflöjeln / 3. En madrigal / Stockholm / Abr. Lundquists Kongl. Hof-Musikhandel".

Year of composition: 1902.